Natursyn og grøn omstilling - et tematisk forløb i dansk

Antropocentrisk – biocentrisk perspektiv

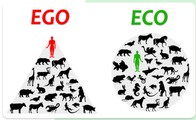

Kapitel. Mennesket mellem...
Word-dokument · 217 kB

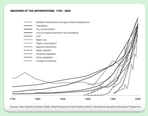

Grønne refleksionsspørgsmål

Hvad er natur?
Hvordan kan man afgrænse begrebet *natur*?
Hvad er ikke natur?

Giddens paradoks:
Hvad *ved* vi om klimakrisen? ⟶ Hvad *gør* vi med den viden? Vi ved en masse, men gør ikke noget: *Viden* er ikke nok.

Forskellige kulturers perspektiver:
Hvordan ser forskellige kulturer i verden hhv. på *natur* som begreb og på *klimakrisen*?

Kan man adskille kultur og natur?
Kan fuglenes reder og menneskenes huse sammenlignes? Hvad er forskellen?

Hvad er jeres forhold til naturen?
Hvad bruger I naturen til? Hvad betyder naturen for jer?

Den idealistiske borger vs. forbrugeren
Er der forskel på, hvordan du er som *idealistisk borger* og som *forbruger*?

Hvor skal der handles og af hvem?
Hvem skal handle: *Individet* eller *fællesskabet*?

Handling i fællesskabet
Hvordan kan vi handle i fællesskab?

Økokritisk litteratur

Ask Katzeff: "Befri fremtiden" (2021)
– eksperimenterende litteratur

Rasmus Nikolajsen: "Hvad skal vi med alt den skønhed?" (2018)
– et digt om et blad

Rasmus Nikolajsen. D...
PDF-dokument · 364 kB

Ursula Le Guin: "Bæreposeteorien om fiktion" (2017)
– essay (værk)

Ursula Le Guin. Bære...
Word-dokument · 82 kB

Metode:
Økokritisk læsning

37_louise-rosendal-b...
PDF-dokument · 146 kB

Rasmus Daubjerg: "Trold" (2022)
– roman

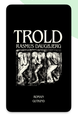

Theis Ørntoft: "Solar" (2018)
– roman

Theis Ørntoft. Uddrag...
Word-dokument · 25 kB
Skriveøvelse til Theis...
Word-dokument · 18 kB

Sofie Isager Ahl:

"Naboplanter" (2018)

"Demeters Latter" (2022)

"Regeneration" (2025)

Siri Ranva Hjelm Jacobsen:
"Havbrevene" (2018)
– en brevroman

Romantikkens natursyn

Kapitel om den litteraturhistoriske periode romantikken

Adam Oehlenschläger: "Fiskeren" (1803)

Adam Oehlenschläger: "Fiskeren"
Adam Oehlenschläger...
Word-dokument · 22 kB

N.F.S Grundtvig: "Som forårssolen morgenbrød" (1846)

Grundtvig. Som forårs...
Word-dokument · 20 kB

Steen Steensen Blicher: "Rylen" (1838)

Steen Steensen Blicher
"Rylen" (1838)
Steen St. Blicher. Ryle...
Word-dokument · 143 kB

Klaus Rifbjerg: "Ryler" (1962)

Klaus Rifbjerg. Ryler. d...
Word-dokument · 1,5 MB

Emil Aarestrup: "Angst" (1838)

Emil Aarestrup
kalliope.org

H.C. Andersen: "Klokken" (1850)

HCA - Klokken, 1850
Word-dokument · 21 kB

Folkevise: "Elverskud"
(ca. 1550)

Elverskud
hojskolesangbogen.dk

Kan vi lære noget af romantikkens natursyn i forhold til klimakrisen i dag?

Bæredygtighed til debat

Greta Thunbergs tale...
Word-dokument · 132 kB

Karl Ove Knausgård. F...
Word-dokument · 254 kB

NIMBY
=
Not in my
back yard

Bagom NIMBYisme
- Rationelle planlægere overfor føleudydte og irrationelle lokale borgere?
- Mange - ofte modstridende - interesser ift. arealanvendelse. Ikke kun spørgsmål om mere/bedre planlægning.
- Politisk ekologi: hvem/eksklusivitet, magt, ulighed, social retfærdighed (+ sociale bevægelsers roller)
- Modstand mod staten (eller) og forsvar for lokal selvbestemmelse. Mistillid
- Etiske dilemmer (consequetter spørgsmål om forholdet mellem mennske og natur.

En debat om energiparker i Halsnæs kommune

Regeringen: Et stort skridt på vej...
sefm.dk

Aftale om større energiparker på land og...
regeringen.dk

Regering: Halsnæs skal have kæmpe en...
tvdkiamopdt.dk

Fri POLITISK Debat HALSN...
google.com

Debat: To energiparker i Halsnæs!
helsinaesnatavis.dk

SF'er: Det kan ikke passe, at blomster, b...
politiken.dk

sn dk
Debat: 10 km2 energiparker i Halsnæs?
sn.dk

Danmark som landbrugsland

Hvordan og hvor kommer narrativet til udtryk?
Er vi et landbrugsland? Hvorfor? Hvorfor ikke?
Hvor vigtigt er landbruget i Danmark?

(Landbruget optager 60% af Danmarks samlede areal og udgør 3% af Danmarks samlede arbejdsstyrke og 4% af Danmarks BNP)

I DK fodrer man kær med foder, der er sammensat af kornsorter, som vi bruger det meste af det danske landsbrugsareal til at dyrke og af soyaprodukter, som vi importerer fra Sydamerika.

En ko, der lever udelukkende af det græs den spiser på marken skal bruge 1 hextar for at leve. Her er antallet af køer altså afgrænset af græsarealet.

I Danmark kan vi have 86 køer pr hextar på grund af den optimerede foder.

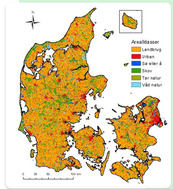

Nyt danmarkskort: Så meg...
videnskab.dk

Kampagnefilm fra Landbrug & Fødevarer (2022)

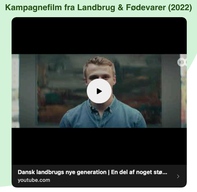
Dansk landbrugs nye generation | En del af noget stø...
youtube.com

Kampagnefilm fra Greenpeace (2025)

Tourism Denmark: Welcome to the Kingdom of Agricul...
youtube.com

Kampagnefilm fra Andel Energi (2023)

Det er tid til at ændre billedet...
facebook.com

Et grønt skrive-laboratorium

Forsøg i skrive-laboratoriet

Naturleksikon til kolla...
Word-dokument · 1,9 MB
...ioser til...
149 kB

Den gode indledning?
Kan vi bruge vores skriveforsøg til at mestre *indledninger* bedre? Skriv en indledning til en danskaflevering om temaet *klimalitteratur*. Du skal skrive indledningen med en personlig stemme.

Kollageskrivning:
Kan man omdanne gamle leksikonopslag om naturen og klimaet til digte, der udtrykker naturen og klimakrisen på anderledes måder?

Refleksion:
Måske er vi nødt til at nedbryde, opløse og ødelægge det gamle for at kunne lade nye ideer og tanker spire frem?

En guiet skrive-meditation i naturen:
Sæt jer sammen i naturen – tag gerne taburetter med. Alle skal lukke øjnene:
– Sæt dig så behageligt du kan og hold dine øjne let lukkede uden at stramme øjenlågene.
– Hvilke lyde kan du høre? Læg mærke til naturens egne lyde
– Snus langsomt og forsigtigt ind med næsen: Hvilke dufte lægger du mærke til?
– Hold dine øjne let lukkede: Hvordan ser lyset ud bag dine øjenlåg?
– Læg mærke til, hvordan luften føles mod din hud.
– Læg mærke til, hvordan det føles at være udenfor, hvad lægger du mærke til?

Naturdigte uden ord?
Skal der absolut være ord i et digt? Ord er noget mennesker bruger. Hvad sker der, hvis vi lader naturen tale helt for sig selv? "Skriv" et natur-digt uden at bruge ord. Brug den fysiske natur som kollage: Der skal være en tydelig fortælling i din kollage.

En natur-reportage?
Reportage fra Frederiksværk Gymnasium og HF?
Normalt ville sådan en reportage have fokus på bygninger, mennesker (eleverne, lærerne osv.), de mange tilbud og begivenheder, skolen har osv.

Men hvad sker der, hvis reportagen udelukkende tager udgangspunkt i den *natur*, som skolen ligger i? Skriv en kort journalistisk reportage om Frederiksværk Gymnasium med fokus på naturen rundt om skolen. Du skal ud at gå, og du skal tage journalistiske noter undervejs.

Lad naturen skrive digtet:
Vi er vant til at høre litteratur fra menneskets perspektiv (antropocentrisk perspektiv), men hvad sker der, hvis vi sætter os ind i, hvordan dele af naturen oplever verden (biocentrisk perspektiv)?

Gå en tur og find en genstand fra naturen. Skriv et digt fra genstandens perspektiv. Hvordan ser verden ud fra et blad fx?

Efterårsdigt af Rasmus Nikolajsen (2018)

digt om blad
PDF-dokument · 381 kB

Skriftlige opgaver

Analyserende artikel

Analyserende artikel f...
Word-dokument · 16 kB

Debatterende artikel

Debatterende artikel....
Word-dokument · 476 kB

Reflekterende artikel

Reflekterende artikel....
Word-dokument · 14 kB

© COPYRIGHT Jonathan Ovesen 2025. ALL RIGHTS RESERVED.